EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 22. 4. 2014
COM(2014) 229 final

OZNÁMENIE KOMISIE RADE

v súlade s článkom 395 smernice Rady 2006/112/ES

OZNÁMENIE KOMISIE RADE

v súlade s článkom 395 smernice Rady 2006/112/ES

1. SÚVISLOSTI

Podľa článku 395 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (ďalej len „smernica o DPH“) môže Rada konajúc jednomyseľne na návrh Komisie povoliť ktorémukoľvek členskému štátu zaviesť osobitné opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení tejto smernice s cieľom zjednodušiť postup výberu DPH alebo zabrániť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam. Keďže sa týmto postupom stanovujú v súlade s ustálenými rozhodnutiami Európskeho súdneho dvora odchýlky zo všeobecných zásad DPH, mali by byť tieto odchýlky primerané a ich rozsah pôsobnosti by mal byť obmedzený.

Oznámením, ktoré Komisia zaevidovala 27. novembra 2013, požiadalo Maďarsko na základe článku 199b[1] smernice 2006/112/ES (ďalej len „smernica o DPH“) o povolenie na zavedenie osobitného opatrenia mechanizmu rýchlej reakcie („MRR“) odchyľujúceho sa od článku 193 smernice o DPH s cieľom uplatňovať mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti na dodávky cukru. Komisia však nemohla prijať navrhované opatrenie, keďže neboli splnené základné právne podmienky[2].

Ak sa odošle oznámenie v rámci mechanizmu rýchlej reakcie, musí sa vyplniť žiadosť o „bežnú“ odchýlku v zmysle článku 395 smernice o DPH, ako aj v súlade s článkom 199b ods. 2 posledným pododsekom smernice o DPH. Maďarsko, prostredníctvom toho istého listu, ktorý bol zaslaný v súvislosti s oznámením MRR, požiadalo o povolenie uplatniť, ako už bolo uvedené, mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti na dodávky cukru.

V súlade s článkom 395 ods. 2 uvedenej smernice informovala Komisia o žiadosti podanej Maďarskom ostatné členské štáty listom z 19. marca 2014. Listom z 20. marca 2014 Komisia oznámila Maďarsku, že má všetky informácie, ktoré pokladá za nevyhnutné na posúdenie žiadosti.

2. PRENESENIE DAŇOVEJ POVINNOSTI

Osoba povinná platiť DPH podľa článku 193 smernice o DPH je zdaniteľná osoba, ktorá dodáva tovar alebo poskytuje služby. Účelom mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti je presunúť túto povinnosť na zdaniteľnú osobu, ktorej je dodaný tovar alebo sú poskytnuté služby.

K podvodu typu chýbajúceho obchodného subjektu dochádza, keď sa obchodníci po predaji svojich výrobkov vyhýbajú platbe DPH daňovým orgánom. Ich zákazníci však majú právo na odpočet dane, pretože dostali platnú faktúru. V najzávažnejších

[1] Zavedený smernicou Rady 2013/42/EÚ z 22. júla 2013, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o mechanizmus rýchlej reakcie proti podvodom v oblasti DPH (Ú. v. EÚ L 201, 26.7.2013, s. 1).

[2] Vykonávacie rozhodnutie Komisie z 11. decembra 2013 , ktorým sa zamieta žiadosť Maďarska zaviesť osobitné opatrenie mechanizmu rýchlej reakcie odchyľujúce sa od článku 193 smernice Rady 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 341, 18.12.2013, s. 68).

prípadoch tohto daňového úniku sa prostredníctvom „kolotočovej“ schémy (v rámci ktorej sa s tovarom či službami obchoduje medzi členskými štátmi) rovnaký tovar dodá alebo rovnaké služby poskytnú viackrát bez zaplatenia DPH daňovým orgánom. Zistilo sa, že prostredníctvom mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti, teda tým, že za osobu povinnú platiť DPH v uvedených prípadoch sa určí osoba, ktorej sa dodá tovar alebo poskytnú služby, sa odstráni príležitosť zapojiť sa do tohto druhu daňového úniku.

3. ŽIADOSŤ

Maďarsko žiada na základe článku 395 smernice o DPH a v nadväznosti na oznámenie o MMR , aby mu Rada konajúc na návrh Komisie povolila uplatňovať osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 193 smernice o DPH, pokiaľ ide o uplatňovanie mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti v súvislosti s množstvami cukru vyššími, ako je 200 kg.

Na základe informácií, ktoré poskytlo Maďarsko, sa zdá, že problémy s podvodmi v sektore začali už v roku 2007. Výrazný nárast neuhradenej DPH bol však zaznamenaný v roku 2013 (na základe vtedy dostupných údajov za prvé tri štvrťroky daného roka). Opatrenia proti podvodom, ktoré boli v tejto súvislosti zavedené, by podľa Maďarska neboli v boji proti nárastu podvodov dostačujúce.

4. STANOVISKO KOMISIE

Keď Komisia dostane žiadosti v súlade s článkom 395, preskúma ich a presvedčí sa, či sú splnené základné podmienky na to, aby sa im vyhovelo, t. j. či sa navrhovaným osobitným opatrením zjednodušia postupy pre zdaniteľné osoby a/alebo daňovú správu, alebo či sa návrhom zabráni určitým druhom daňových únikov alebo vyhýbania sa daňovým povinnostiam. Komisia v tejto súvislosti vždy zaujala rezervovaný a obozretný postoj, aby zaistila, že výnimky nenarúšajú fungovanie všeobecného systému DPH, majú obmedzený rozsah pôsobnosti, sú nevyhnutné a primerané.

Komisia v prvom rade konštatuje, že toto je už tretí raz za rok, čo Maďarsko podalo žiadosť v súvislosti s poľnohospodárskymi výrobkami (obilniny a olejniny; ošípané; a teraz cukor).

Rovnakým spôsobom ako v prípade odvetvia chovu ošípaných a krmiva pre zvieratá [COM(2013) 148 final] sa Komisia domnieva, že tento druh tovaru (cukor) by mal svojou povahou umožniť audit prostredníctvom tradičných kontrolných prostriedkov bez toho, aby bolo potrebné zaviesť mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti.

Okrem toho použitie mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti na tovar určený na konečnú spotrebu, ako je cukor, je vždy spojené s rizikom, že podvod sa presunie v dodávateľskom reťazci ďalej a mohlo by byť ešte zložitejšie ho kontrolovať, aj napriek navrhovanému uplatňovaniu prahovej hodnoty. To je takisto dôvod, prečo členské štáty zámerne vylúčili poľnohospodárske výrobky určené na konečnú spotrebu zo „smernice o prenesení daňovej povinnosti“[3]. Tento prístup je takisto odôvodnený rizikom presunu podvodu do iných členských štátov v sektore, ktorý má

[3] Smernica rady 2013/43/EÚ z 22. júla 2013, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o voliteľné a dočasné uplatňovanie mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti v súvislosti s dodaním určitého tovaru a poskytovaním určitých služieb, ktoré sú náchylné na podvod (Ú. v. EÚ L 201, 26.7.2013, s. 4).

vo viacerých členských štátoch dosť podstatný hospodársky význam. Predchádzajúce skúsenosti s obilninami a olejninami potvrdzujú, že toto riziko je viac ako len hypotetické.

Odchýlka v žiadnom prípade nie je dlhodobým riešením, ani nenahrádza nedostatočnú kontrolu nad zdaniteľnými osobami na tomto trhu. Jednotlivé žiadosti zjavne poukazujú na štrukturálne problémy pri kontrole poľnohospodárskeho sektora v Maďarsku, ktoré si preto vyžadujú odlišný prístup.

V tejto súvislosti sa Komisia prostredníctvom verejne dostupných informácií v maďarskej tlači dozvedela o obvineniach z možného zlého hospodárenia, ktoré by bránilo správnemu výberu daní v tomto sektore. Je potrebné uviesť, že tieto obvinenia spôsobili obtiažnu situáciu. Preto sa zdá, že k vyjasneniu situácie je potrebné nájsť riešenie na politickej, správnej alebo dokonca súdnej úrovni a zaistiť, aby bežné fungovanie daňovej správy bolo zaručené a v prípade potreby zlepšené alebo obnovené.

Pokiaľ ide o údaje o podvodoch, straty DPH v tomto sektore sú značné, avšak vo vzťahu k celkovému odhadovanému výpadku príjmov z DPH v Maďarsku predstavovali iba 0,291 % (údaje z roku 2011)[4], čo naznačuje potrebu komplexnejšieho riešenia kontroly a výberu DPH.

Maďarsko vo svojej žiadosti uvádza, že v boji proti podvodom sa už v tomto sektore prijali určité opatrenia (okrem iného napr. lepší registračný postup, účinnejšie kontroly, zvýšenie pokút, integrácia daňových a colných orgánov). Zatiaľ však nezaviedlo všetky odporúčania, ktoré mu EÚ v tejto súvislosti predložila.

Podľa názoru Komisie by sa opatrenia mali viac opierať o zlepšenie účinnosti daňovej kontroly než o ukladanie ďalších povinností zdaniteľným osobám. Komisia vskutku pozoruje, že daňové povinnosti v Maďarsku sú už pomerne zaťažujúce – a podľa rebríčka Svetovej banky – sa táto krajina z hľadiska jednoduchosti platenia daní umiestnila nízko[5].

Na základe všetkých týchto skutočností dospela Komisia k záveru, že odchýlka umožňujúca zavedenie mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti nie je v boji proti podvodom v sektore cukru vhodným riešením a mala by nepriaznivý vplyv na podvody na maloobchodnej úrovni a na ostatné členské štáty. Riešenie je potrebné nájsť na širšej úrovni vrátane štrukturálnych reforiem kontroly a výberu daní. Komisia je naďalej ochotná poskytnúť Maďarsku, ak to bude možné, potrebnú pomoc pri riešení problémov týkajúcich sa podvodov v oblasti DPH. Komisia tiež Maďarsku navrhuje, aby posilnilo spoluprácu v rámci siete Eurofisc s ostatnými členskými štátmi, ktoré čelia, alebo je pravdepodobné, že budú čeliť podobným problémom v rámci poľnohospodárskeho sektora.

---

[4] *Štúdia o kvantifikácii a analýze výpadku príjmov z DPH v 27 členských štátoch EÚ.* Správa, ktorú dala vypracovať Európska komisia a ktorú vyhotovilo konzorcium pod vedením CPB (Holandský úrad pre analýzu hospodárskej politiky): http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/common/publications/studies/vat-gap.pdf

[5] Pozri: Posúdenie národného programu reforiem za rok 2013 a konvergenčného programu Maďarska pripojené k odporúčaniu pre odporúčanie Rady k národnému programu reforiem Maďarska na rok 2013 a stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Maďarska na obdobie rokov 2012–2016 (pracovný dokument útvarov Komisie – SWD(2013) 367 final; s. 21-22); pozri takisto: http://www.doingbusiness.org

5. ZÁVER

Na základe uvedených skutočností Komisia namieta proti žiadosti Maďarska.